

Úvod

Výzkum a vývoj (dále jen VaV) je považován za jeden z klíčových zdrojů zvyšování produktivity a tím i ekonomického růstu. Výsledky výzkumu, vývoje a inovací a jejich využití v praxi hrají důležitou roli ve všech oblastech dnešní společnosti. Vlády vyspělých zemí proto podporují z veřejných zdrojů VaV činnost, a to včetně té, která se provádí v podnicích. Snaží se tím motivovat firmy, ať už k celkově vyšším výdajům na VaV, a to nejčastěji nepřímo prostřednictvím různých daňových pobídek, nebo přímo podporují VaV provádění ve firmách ve vybraných oblastech prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU.

Efektivní veřejná podpora VaV se však neobejde bez relevantních **statistických údajů** v této oblasti. Český statistický úřad (dále jen ČSÚ) proto systematicky a dlouhodobě sleduje základní charakteristiky VaV, a to nejen v rámci statistiky daňových odpočtů na VaV, ale i prostřednictvím údajů získaných z **Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji** přímo od všech subjektů provádějících tuto činnost v Česku. Tyto údaje jsou doplněny o administrativní data o přímé veřejné podpoře z Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací zpracovaných v rámci statistiky **Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj**. Tyto tři roční statistické úlohy o VaV provádí ČSÚ v souladu s mezinárodními doporučeními uvedenými ve **Frascati manuálu**.

Publikace **Daňová podpora výzkumu a vývoje za rok 2023**, kterou právě čtete, přináší podrobná data o nepřímé veřejné podpoře VaV v soukromých podnicích. Tyto údaje byly zpracovány ČSÚ z dostupných údajů **v daňových přiznáních právnických osob** v rámci mezinárodně srovnatelné statistické úlohy OECD známé pod zkratkou **GTARD** z anglického Government Tax Relief for R&D Expenditures. **Jedná se o údaje, které nejsou v tomto rozsahu v současné době z jiných datových zdrojů k dispozici.**

Publikace poskytuje nejen podrobné údaje o **vývoji daňové podpory VaV v Česku**, ale i **mezinárodní srovnání**. **Cílem publikace je nalézt odlišnosti** ve využívání **různých forem veřejné podpory VaV** v soukromých podnicích, a to podle jejich různých **charakteristik** jako je vlastnictví, velikosti nebo odvětví. Tyto statistické údaje tak mohou **sloužit** i pro zhodnocení toho, jestli je **daňová podpora VaV v Česku správně nastavena**.

Výsledky z této statistiky se **využívají** k zabezpečení údajů potřebných pro **výkon státní správy** v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Slouží ale i pro vyhodnocování různých strategií jako je například Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (**RIS3 strategie**) nebo **Hospodářské strategie** Česka. Tyto údaje jsou poskytovány ČSÚ i pro potřeby **Evropské unie** nebo **Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj**.

Publikace je rozdělena do **tří částí**. V první části jsou uvedeny podrobné **metodické informace** důležité pro správnou interpretaci publikovaných údajů. Součástí jsou i **přílohy** s doplňujícími informacemi o systému veřejné podpory VaV v Česku a přehled forem daňové podpory výzkumu a vývoje ve světě.

Analytická část, která je rozdělena do čtyř kapitol, obsahuje textové shrnutí **hlavních zjištění** za rok 2023, doplněné o grafy s údaji za roky 2010 až 2023. Nechybí zde ani **srovnání přímé a nepřímé veřejné podpory VaV** v soukromých firmách provádějících tuto činnost podle jejich **vlastnictví, velikosti, převažující ekonomické činnosti (odvětví) či sídla**. Součástí této analytické části jsou i ukazatele s údaji o **dopadu této daňové podpory** na inkasu státu na daní z příjmu právnických osob, na celkových výdajích státního rozpočtu či HDP. Součástí této analýzy je i dostupné **mezinárodní srovnání** a **shrnutí hlavních zjištění**. Stěžejní částí publikace je pak její **tabulková část**.

Věříme, že statistické údaje prezentované v publikaci odpoví na řadu Vašich otázek a obohatí Vaši práci o cenné informace. Máte-li k tématu a zveřejněným údajům jakékoli otázky nebo poznámky, prosíme, neváhejte nás kontaktovat. Výhrady i návrhy na zlepšení našich statistik vítáme.